ve spolupráci s MŠ Semínko

Letní škola pro pedagogy lesních MŠ 2013

24. - 26. července 2013
MŠ Semínko - Toulcův Dvůr – Praha

Hlavní společný program

Helle Heckmann (DK)

Základní potřeby předškolního dítěte

Jitka Nešporová, Karolina Joiner (UK)

Péče o nejmenší děti v podmínkách lesní MŠ

Hana Perglerová

"Dej mi čas" (dítě očima maďarské lékařky a pedagožky Emmi Pikler)

Jana Knotková, Kateřina Kotková

Intuitivní pedagogika v praxi LŠ Země

Komunitní škola jako pokračování vzdělávání dítěte v lesní MŠ

Volitelné dílny

Říkadla a písně - potrava dětské duše, „Dežimonový pedigový ptačí efektátor", bezpečné riziko, lanové překážky v lese, loutky a hračky z přírody, Co tu leze a kvete? - A co nám to říká o přírodě a lidech okolo?

Doprovodný program

Stan a jurta jako zázemí pro lesní MŠ, ranní zpívání, samoobslužný trh vašich rukodělných výrobků, prodejci vybavení pro lesní MŠ, knihkupectví

Změna programu možná.

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfzp.cz

Akce se koná pod záštitou ministra životního prostředí Petra Hladíka

www.lesnims.cz
PRAVIDLA PRO ÚČASTNICE/ÍKY LETNÍ ŠKOLY

MÍSTO KONÁNÍ
MŠ Semínko, Kubátova 1/32, Praha 10 – Hostivař – areál Toulcova Dvora
doprava na místo viz: www.toulcuvdvur.cz/kontakty
! upozorňujeme, že v celém areálu Toulcova Dvora platí zákaz kouření

UBYTOVÁNÍ
- možnost přespat ve vlastním spacáku přímo v MŠ nebo na zahradě
- k dispozici je WC, sprcha (upozorňujeme, že společná ložnice ve školce sousedí s koupelnou, takže nemůžeme zaručit dodržení nočního klidu)
- cena 100Kč/osoba/noc (platba na místě u registrace)
- rezervace ubytování emailem Míše Kukačkové: m.kukackova@gmail.com

STRAVOVÁNÍ
- obědy budou rezervovány na základě přihlášek v místní Zdravé jídelně, vegetariánská jídla jsou v nabídce;
- ceny obědů se pohybují kolem 100Kč
- ostatní jídlo s sebou vlastní, voda a varná konvice bude k dispozici na místě

HLÍDÁNÍ DĚTÍ
- účast dětí na programu Letní školy společně s účastníky není z kapacitních důvodů možná
- hlídání není zajištěno

PLATEBNÍ PODMÍNKY
Pro členy a čekatele Asociace LMŠ 600Kč / 1 místo předem na účet Asociace LMŠ do 15.6.2012.
Pro ostatní zájemce 3000Kč / osoba.
Každá členská/čekatelská organizace LMŠ má k dispozici dvě místa- může vyslat maximálně 2 osoby/den, na každý den lze vyslat jinou osobu. Platbu za každé místo je potřeba poslat vcelku (účastní-li se někdo jen vybraných dnů, řeší to v rámci vlastní vysílající organizace, která platbu odešle komplet za celý tým).
Cena nezahrnuje ubytování a stravu.

Číslo účtu: 2300115060/2010
Do zprávy pro příjemce uveďte LS2013 + tiskacím písmem název organizace / příjmení fyz.osoby
Platby prosíme zaslat do 15.6. 2013. Na neuhrazená místa budou poté přijati náhradníci.
Na tvořivých dílnách je třeba počítat s drobným příspěvkem na materiál, který určí lektor na místě.
Storno do 15.6.2013 je 100,-, později celá částka (místo lze předat náhradníkům přihlášeným přes ALMŠ).

PŘIHLÁŠKY
Přihlašování probíhá formou online formuláře
Odkaz na přihlášku:
https://docs.google.com/forms/d/1LwWiHXbRQ8C9WcX2-DFd6EtiuQLVUJPDgxHf3vpfDa8/viewform

Uzávěrka přihlášek s platbou je 15.6. 2013.
Přednost mají účastníci, kteří včas odeslali přihlášku a poplatek.
Maximální kapacita akce je 60 osob.

Ministerstvo životního prostředí
STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY
Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfzp.cz
Akce se koná pod záštitou ministra životního prostředí Petra Hladíka
ASOCIACE LESNÍCH MŠ

Kontaktní osoba: Johana Passerin (johana.passerin@lesnims.cz, 777822808)

Společné semináře

Budou probíhat v MŠ Semínko každý den dopoledne.

Helle Heckmann (DK) Jak naplňovat základní potřeby předškolního dítěte - "How to Meet the Basic Needs for the Preschool Child"

středa 24. 7. 9:30 - 12:00, včetně diskuse

Přednáška zakladatelky a učitelky lesní & waldorfské mateřské školy v Kodani bude zaměřena na téma ochrany dětství a důležitosti kontaktu dětí s přírodou. Bude tlumočeno do češtiny.
"Jak se má dítě naučit věřit samo sobě, pokud nemusí nikdy zdolávat překážky? Jako učitelé, kteří pracují s dětmi venku, si musíme každý den klást otázky, jak dětem umožnit zažívat přírodu ve všech jejích proměnách a zároveň zkultivovanou, zúrodněnou lidským počínáním. Radost ze života a poznání, že svět je dobrý, by se mělo prolínat celým dětstvím."

Helle Heckmann je zakladatelkou a ředitelkou Nokken, waldorfské & lesní mateřské školy pro děti od 1 do 7 let v Kodani. Její školka funguje již přes 25 let a inspirovala mnohé školky po celém světě. Helle Heckmann posledních 15 let cestuje a přednáší o tom, proč je potřebné chránit dětství. Je autorkou několika knih, např. Childhoods Garden.

Jitka Nešporová, Karolina Joiner (UK) Péče o nejmenší děti v podmínkách lesní MŠ

čtvrtek 25.7. 9:30 - 11:00, včetně diskuse

Zkušenosti ze dvou lesních školek ve Velké Británii: Tree Tots Kindergarten(Woodhouse Community Farm, Lichfield, Tamworth and South Staffordshire) a Outdoor Child v Harpedenu, které věnují péči převážně dětem do 4 let a to díky specifikům britského vzdělávacího systému. Přednáška přinese inspiraci k práci s nejmladšími dětmi, ale nabídne také pohled zakladatelek lesních školek v zemi, kde je situace vzdělávacího systému ne nepodobná naší. Obě lektorky jsou Češky žijící v Británii. Každá z nich založila školku na jiných principech, ale obě se záměrem umožnit dětem ve vzdělávání kontakt s přírodou.

Jitka Nešporová žije s rodinou ve Velké Británii, kde se věnuje mimo jiné práci s předškolními dětmi a jejich rodinami. V roce 2011 spoluzaložila Tree Tots Kindergarten – lesní klub pro rodiče s dětmi, vycházejícím z teorie Forest Schools.

Karolina Joiner žije v Británii již 19 let. V roce 2012 založila lesní školku Outdoor Child v Harpedenu. Má blízko ke vzdělávání pro děti a mládež se specifickými potřebami. Studovala interiér a architektonický design a zaměřuje se na ekologii v architektuře a udržitelný rozvoj.

Hana Perglerová (A centrum) "Dej mi čas" - pohled maďarské lékařky a pedagožky Emmi Pikler na malé dítě a jeho vývoj.

čtvrtek 25.7. 11:15 - 12:00

„Každé dítě přichází se svým rytmem vývoje a individuálními potřebami. Vraťme se ke své vnitřní rodičovské moudrosti, pozorujme své dítě a učme se ho vědomě vnímat jako jedinečnou osobnost."

Hana Perglerová vystudovala na Přírodovědecké fakultě UK v Praze obor učitelství biologie–zeměpis. V roce 2000 se jí narodil první syn a od té doby se jejím hlavním zájmem stalo hledání celistvého pohledu na výchovu a vývoj dětí a to především těch nejmenších. Začala působit v A centru kde vede setkávání a cvičení dětí do 3 let. Facilituje třídenní semináře Budování společenství podle Scotta.

Ministerstvo životního prostředí
STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY
Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí. www.mzp.cz www.sfzp.cz
Akce se koná pod záštitou ministra životního prostředí Petra Hladíka

Jana Knotková, Kateřina Kotková (Země ze mě, o. s.) Intuitivní pedagogika v praxi LŠ
pátek 26.7.2013 9:30- 10:30
Pär Albhom říká: "Aby se děti staly člověkem, který je vnitřně svobodný, nezlomný, umí utvářet samostatně svůj život, ví co chce, a umí to rozeznat od toho, co chtějí od něho jiní nebo celá společnost, musí být ve svém růstu provázené a obklopené dospělými, kteří to dokáží - kteří takoví jsou." Jak zůstat s dětmi sám sebou? Jak být stále ochoten učit se? Jak nevyhořet a být s dětmi opravdu rád? Jak si stále umět hrát? Neučíme se ze slov, ale z činů lidí kolem nás....
Je intuitivní pedagogika využitelná v lesních mateřských školách a komunitních školách? Jak zapojit do školního či školkového dne aktivity vycházející z intuitivní pedagogiky? Společně zažijeme aktivní formou to, co se jen těžko dá slovy vysvětlit.

Komunitní škola jako pokračování vzdělávání dítěte v lesní MŠ
Pátek 26.7.2013 10:40 – 11:40
11:40-12:00 pak bude následovat diskuse k tématu obou příspěvků
Jak založit komunitní školu v našich poměrech? Praktické rady a informace formou semináře přímo z prostředí nově vzniklé školy Země ze mě v Řevnicích.Co je třeba? Co naopak není třeba? Je vůbec možné založit si vlastní školu aniž by bylo třeba čelit zdlouhavé a zkostnatělé byrokracii?
Je komunitní škola vhodná právě pro vás? Co a koho k tomu potřebujete? Jak hledat prostory pro školu a jaké? Jak dát dohromady děti a rodiče? Podle čeho zvolit vyučující?Je možné spojit dohromady děti různých věků - jak? Jakou pedagogickou metodu, směr zvolit? Všechny tyto a další možné dotazy se Vám pokusí zodpovědět dvě z kruhu zakladatelek komunitní školky a školy a zároveň vyučující dětí v malotřídce.

Janka Knotková - psycholožka se soukromou praxí, nenapravitelný idealista a snílek s dlouhodobými zkušenostmi ve vedení skupin dětí i dospělých. Aktuálně pracuje jako školní psycholožka, dětská a rodinná terapeutka.Průvodkyně LŠ a učitelka Lesní školy.
Kateřina Kotková - zastánkyně a propagátorka přirozeného rodičovství, hudebnice, dula, terapeutka shiatsu a lektorka kurzů osobního rozvoje, bývalá učitelka jazyků, momentálně zapálená pro výuku angličtiny, zeměpisu, hudby a matematiky v naší malé škole :)

Ministerstvo životního prostředí
STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY
Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfzp.cz
Akce se koná pod záštitou ministra životního prostředí Petra Hladíka
Asociace lesních MŠ

Volitelné dílny

Každý den odpoledne jsou v nabídce čtyři paralelní volitelné dílny,
každá dílna se opakuje dvakrát. Přihlášení na dílny bude probíhat na místě.
Harmonogram odpoledních dílen:
Středa: paralalelně probíhají dílny A - C - D - F
Čtvrtek: paralalelně probíhají dílny B - A - E - D
Pátek: paralalelně probíhají dílny C - B - E - F

Liana Látková: Říkadla a písně - potrava dětské duše
pondělí, středa - dílna A
Co přinášejí dětem v ranném dětství říkanky s pohybovým doprovodem? Proč jsou říkadla pro malé děti tak důležitá? Mohou mít i terapeutický význam? Jak nám mohou pomoci rytmická říkadla a písně v průběhu a při přechodech od činnosti k činnosti? Při této dílně si nejen vysvětlíme, ale i na vlastní kůži prožijeme důležitost nápodoby, obrazů, usebrání se do svého středu. Pocítíme, jak působí pentatonika. Budeme se zamýšlet nad tím, jak číst pohádky, aby se mohly stát správnou potravou dětské duše. Dílna bude zaměřená na praktické použití říkadel a písní s pohybovým doprovodem dle ročních období a také na průpovědi před jídlem. Naučíme se říkanky známé a méně známé, poteické, duši hladící, které se dají běžně použít v průběhu roku i několik říkadel k každému ročnímu období. Na závěr se pokusíme o vlastní tvoření, pentatonické zhudebnění a plus pohybové ztvárnění. Potřebné / doporučené vybavení na dílnu: ozvučná dřívka, 1-2 šátky 1x1m ze vzdušné látky (avšak nikoli vzácné, může se stát, že se nám při práci ušpiní).

Liana Látková pracuje v Dětském klubu Šárynka. Kromě pedagogiky se věnuje terapeutické práci. Má dlouhoetou praxi s vedením výtvarných, pohybových a hudebních kurzů pro rodiče s dětmi v mateřských centrech. Vyučovala hru na pentatonickou flétnu předškoláky ve WMŠ. Ve své práci čerpá z waldorfské a intiutivní pedagogiky.

Zuzana Sýkorová: Dežimonový pedigový ptačí efektátor
čtvrtek, pátek - dílna B
Dílna je zaměřena na práci s přírodními materiály, poněvadž sice Dežimony z pedigu mají být z pedigu, ale určitě se nám připlete pod ruku něco nesmírně zajímavého a ohebného.
Nehledě na to, že pod slovem Dežimon může být skryté nejen krmítko, ale i vysící přístřešek pro vlněného skřítka, lapač zlých snů zeleného muže či schránka na klíče do kabelky, abyste je stále nehledaly. O koruně královny víl ani nemluvě. Jde o to, že když má člověk čas se posadit, shromáždit kolem sebe dost materiálu a popustit uzdu své fantazie, ruce vyčarují cokoli a hlava dodá příběh.

Zuzana Sýkorová vede lesní školku V lese v Roztokách u Prahy.

Tereza Vošahlíková: Bezpečné riziko

Ministerstvo životního prostředí
STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY
Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfzp.cz
Akce se koná pod záštitou ministra životního prostředí Petra Hladíka

středa, pátek - dílna C
V lesních mateřských školách jsou předškoláci celoročně v přírodě. Veřejnost se při této představě někdy chytá za hlavu se slovy „Je to nebezpečné, takhle riskovat s malými dětmi!“ Zkušenosti ukazují, že děti tuto čím dál víc ojedinělou možnost být pravidelně venku vidí jinak. Také jejich pedagogický doprovod si nemyslí, že děti vede do nebezpečí. Na pobyt s předškoláky venku se totiž můžeme podívat z jiného úhlu pohledu: co dětem hrozí tím, že to nezkusí. V příspěvku vám lektorka nabídne několik argumentů k zamyšlení pramenících mimo jiné ze zahraniční literatury, které propojíme s vlastní praxí.

PhDr. Tereza Vošahlíková, Ph.D. sleduje uplatnění konceptu vzdělávání pro udržitelný rozvoj, který ji přivedl k hlubšímu zájmu o lesní mateřské školy. Čerpá při tom zejména ze zkušeností nasbíraných během studia v Německu. Spoluzaložila Asociaci lesních mateřských škol, která sdružuje a podporuje příznivce celoročního kontaktu předškolních dětí s přírodou. Na poli Asociace založila program Školka blízká přírodě určený všem mateřským školám a vede výzkum zaměřený na přínosy pravidelného pobytu v přírodě pro rozvoj dětí.

Roman Bohovic (Lanové centrum Brno) - Lanové překážky v lese
středa, čtvrtek - dílna D
Po lanech se dá nejen lézt, ale dají se z nich stavět různé prolézačky. Dílna ukáže možné využití lana v programu lesní MŠ, materiály a postupy používané práci s lany a bude se věnovat stavění lanových překážek a vedení programu na nich. Jedná se o ochutnávku programu „Nízké lanové překážky“.

Roman Bohovic je lektorem Lanového centra v Brně.

Timo Daneš a Johana Passerin - Loutky a hračky z přírody - vyřezávání z lipového dřeva, tvoření z vlny
čtvrtek, pátek - dílna E
V lesních MŠ téměř nenajdeme hračky v pravém slova smyslu. Ale radost nám i dětem dělají bytosti, které v podobě postaviček, zvířat nebo domečků (a lecčehos jiného...) ožívají pod našima rukama, pokud se podíváme otevřenýma očima a odložíme dospělácké koncepty. Není támhleta větev náhodou kočka? Tenhle kořen se chce stát tříhlavým drakem. Kousek lipového dřeva bude jedním z trpaslíčků a z čehopak uděláme Sněhurku? A k čemu všechny tyhle věci můžeme využít my průvodci? To bude překvapení na závěr - nejen pro účastníky této dílny.
Doporučené vybavení (kdo má): ostrý nůž / řezák a kdo má, může si vzít i dláto. Broušení bude zajištěno a několik nožů a dlát také, ale vlastní nářadí je vždy lepší.

Timo Daneš je učitelem Plzeňské Školky Božkov, Johana Passerin průvodkyní a vedoucí Dětského klubu Šárynka.

Kagteřina Čiháková - Co tu leze a kvete? - A co nám to říká o přírodě a lidech okolo?
- středa, pátek - dílna F
Dílna zaměřená na praktické poznávání přírody. Nahlédneme do trávy a listí, pod kůru i pod vodní hladinu. Ponoříme se do odhalování souvislostí mezi výskytem určitých druhů, celkovým stavem přírodních stanovišť a hospodařením člověka. Dílna si klade za cíl nalákat pedagogy LMŠ, aby společně s dětmi pozorovali živé tvory a povzbuzovali děti v kladení otázek. Naše odpovědi na otázky typu "co to je?" - "to je kytička/nevím, nějakej brouk" mohou v dětech zvědavost a touhu po poznání spíš tlumit.
Prosíme účastníky, kteří se přihlásí na tuto dílnu, aby si během jara zapisovali dětské i svoje přírodozpytné otázky a poslali je do 30.6. na adresu katerinaCihakova@seznam.cz, aby se lektorka mohla co nejlépe připravit. Např.: Kolik stromů propojuje podhoubí jedné václavky? Co to znamená pro les a pro lesníky? Proč se v létě nedá koupat v našem rybníce? Jak pozná vlaštovka v Africe, že je čas přiletět k nám?

Ministerstvo životního prostředí
STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY
Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí. www.mzp.cz www.sfzp.cz
Akce se koná pod záštitou ministra životního prostředí Petra Hladíka
Asociace lesních MŠ

Kateřina Čiháková absolvovala obor ochrana životního prostředí na Přírodovědecké fakultě UK. Téměř 10 let připravuje a vede ekologické výukové programy pro školy. Externě pracuje pro Sdružení Tereza, připravuje metodické materiály programu Les ve škole - škola v lese. V rámci Ekocentra Říčany vede přírodovědný kroužek pro předškolní děti. V Lesním klubu Pramínek má na starosti ekologickou výchovu a pedagogickou koncepci (tvorbu školního vzdělávacího plánu).

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfzp.cz

Akce se koná pod záštitou ministra životního prostředí Petra Hladíka

ASOCIACE LESNÍCH MŠ